

IRKÇILIK

- UNESCO tarafından benimsenen tanıma göre ırkçılık, ayrımcı gruplar arası ilişkilerin biyolojik temellerle doğrulanabileceği yanıltmacasına dayanan antisosyal inanış ve davranışlardır.

İrk kuramlarının dayandırıldığı açıklamalar

- a) Dinsel açıklamalar (Tanrı'nın beyaz adama verdiği dini ve uygarlığı yayma görevi gibi)
- b) Bilimsel açıklamalar (kan bağı ve ırkların kalıtımsal eşitsizliği gibi)
- c) Psikolojik açıklamalar (ırk bilincinin içgüdüsel olduğu gibi)
- d) Toplumbilimsel açıklamalar (tüm toplumsal olayların ırk odağı çevresinde oluştuğu gibi)

- e) Tarihsel açıklamalar (tarihin ırkların savaşlarının ya da başarılarının tarihi olduğu gibi)
- f) Metafizik açıklamalar (üstün ırkların tarihsel misyonları gibi)
- g) Felsefi kuramlar (yaşamın, güçlünün zayıfı sömürmesi, yemesi, yoketmesi biçimlerini alabilen bir savaş olduğu, hakkı kuvvetin yarattığı, zayıfı koruyan insan yasalarının bu doğal yasaya ters düşeceği gibi)

«Saf Irk» Yaklaşımı

- "saf ırk" kuramı, genetik kalitenin ve bu yüksek kalitede sağlanacak bir türdeşliğin, bazı ırkları ötekilerinin doğal efendisi yapacak nitelikler kazandıracağı görüşüne dayanır.

Eski Irkçılık - Yeni Irkçılık

- Kapitalizmle birlikte Avrupalıların dışa göçü sömürgeci "eski ırkçılık" akımını doğurmuş,
- Avrupalıların eski sömürgelerinin ve gerikalmiş ülkelerin işçilerinin, Avrupa'ya göçleri "yeni ırkçılığı" yaratmıştır.

Antropolojide ırk konusunda yapılan çalışmalar bağlamında ırk kavramının Avrupa merkezli olduğu anlaşılmaktadır.

İrk kavramına ilişkin araştırmalar 17. ve 18. yüzyıllarda yaygınlaşmıştır. 18. yüzyıldaki çalışmalar, biyolojik özelliklerle insanları sınıflamanın üzerine odaklanmış; fakat doğruluğunu kanıtlayamamışlardır. Biyolojik temelli ırkçılık çalışmalarının ortak noktası, “beyaz”ları üstün kabul etmiş olmasıdır.

klasik eşitsizlikçi ırkçılık

- Çeşitli insan gruplarının biyolojik ve fiziksel özelliklerle birbirinden farklılaştığı ve bu nedenle bu gruplar arasında belli bir hiyerarşik sıralamanın mümkün olduğu inancı.

Yeni ırkçılık

- “Yeni ırkçılık”, sömürgecilik çağının sona ermesinden sonra, sömürge ve sömürgeci ülkeler arasındaki nüfus hareketlerinin tersine dönmesiyle oluşan yeni siyasal ve sosyal hayatın bir ürünü olarak ortaya çıkmıştır.
- “yeni ırkçılığın” ideolojik arka planını, merkezinde göç ve göçmenlik bulunan “ırksız ırkçılık” oluşturmaktadır.

- Bu açıdan, “yeni ırkçılık” tartışmalarında baskın unsur biyolojik özelliklerin farklılığı değil; kültürel özelliklerin farklılığıdır ve göçmenler, mülteciler, yerli olmayanlar, kısaca o ülkenin sahibi olarak kabul edilen hâkim grup dışında kalan, sonradan geldiği düşünülen yabancılar “yeni ırkçılığın” nesnesidirler.

Kuramsal Yaklaşımlar

- Yapisızlaşma kuramı: Irkçılığın Avrupa ulus devletlerinde yeni görünümle “önemli bir güç” olarak ortaya çıkması ve özellikle de 1970’ler ve 1980’ler de yoğunlaşmasını “postendüstriyel” ya da “postmodern” toplum tezleri bağlamında açıklar.
- Irksal oluşum Kuramı: Irk ve sınıf ilişkilerinin uluslararasılaşması ve ırk etrafında dönen hegemonya kavramını merkeze alır.

➤ Irkçılığı emek göçünün ekonomi politiği, kapitalizmin Avrupa ulus devletlerinde yeniden yapılanması ve “küreselleşme ideolojisi” ile açıklayan yaklaşımlar: Irkçılığın bugünkü varlık nedenini kapitalizmin yeni biçimleri, ulusal kimliğin ve refah devletinin çökmesi, dünya kapitalizminin ekonomik krizinin evrimi ya da Batı Avrupa’nın sanayisizleşmesi ve işçi sınıfının zayıflaması, bölünmesi ya da yeniden yapılanması gibi sebeplerle ilişkili olarak açıklarlar.

Yararlanılan Kaynaklar

- Genç, M. Modern Bir Ayrımcılık Pratiđi Olarak “Yeni Irkçılık” Ve Göçmenlik.
- Keneş, H. Ç. (2012). Biyolojik Mitten Kültürel Mite: “Yeni” Irkçılık Nedir?
- Şenel, A. (1993). Irk ve Irkçılık Düşüncesini.